

ทุนการศึกษา 'ทีเอ็มเอ-ทีจีไอ' กับสำนึกร่วมในสังคม

เมื่อพูดถึงการนางว่งที่เกี่ยวเนื่องกับประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย ผมว่าเราคงนึกถึงภาพไม่แพ้ในต่างประเทศครับ แต่พอถึงงานปฏิบัติจริง ผู้คนส่วนใหญ่กลับไม่ใช่วิถีตามวิถีเดิมๆ ที่คุ้นเคยกันเสียเป็นส่วนใหญ่

นั่นอาจเป็นเพราะเราเองก็เห็นแต่ในด้าน "ความรู้" โดยปราศจากการทำความเข้าใจ ขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่เราได้รับมากับสภาพที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน และขาดการตระหนักรู้เรื่อง "สำนึกร่วม" ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้อื่นซึ่งสังคม หรือ ชุมชนอย่างแท้จริง

การทำอะไรเพื่อสิ่งแวดล้อมในบ้านเราจึงมักรวบรวบ คิดและตามหลักเป็นพิธีๆ เมื่อขอทุนและเงินไป การนางว่งหลายครั้งกลายเป็นเรื่องจวนจวนเพื่อแสดงเฉพาะหน้าเป็นเรื่องราวเป็นครั้งเป็นคราวเท่านั้น

ด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้ ยิ่งทำให้ผมและทีมระดมทุนในการศึกษาโครงการด้านธุรกิจที่มีเป้าหมายเพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อมอบทุนการศึกษาและการดูงานในต่างประเทศ ที่ทางมูลนิธิทีเอ็มเอ ณ นคร เพื่อสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (ทีเอ็มเอ) ร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (ทีวีจี) จัดให้มีขึ้นมากมาย

มากจนยากจะเชื่อชวนให้ลดทอนการศึกษาว่าแค่ดูเอกสารทุกเล่มในมือมีไทย การดู

เล่มว่าหรือสนับสนุนให้เด็ก นักศึกษาจัดทีมขึ้นมาช่วยกันคิด ร่วมกันทำโครงการส่งเข้าประกวดให้ด้วยตนเองครับ

ทีมที่ไปขอทุนการศึกษานี้คุณวชิระ บุญจรงค์กุล ประธานโครงการมอบทุนการศึกษาครั้งนี้บอกว่า เดิมทีทีมนี้ขอประกวดโครงการงานเพื่อรับทุนการศึกษาของทีเอ็มเอในจังหวัดอยู่เฉพาะเรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อปรับปรุงใหม่ให้มีมิติในเชิงสังคมมากขึ้นตั้งแต่ครั้งที่ผ่านมา ด้วยการปรับไปเป็นโครงการด้านชื่อเสียงหรือความรับผิดชอบต่อสังคม

ปีนี้เป็นปีแรกอีกทั้งเพิ่มมิติทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาในโครงการ แล้วก็กลายเป็นโครงการมอบทุนการศึกษาที่น่าทึ่งที่สุดเท่าที่เคยพบเห็นมาในแวดวงของเขม

เราเคยเอ่ยถึงเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครและหัวข้อของโครงการที่จะจัดทำเพื่อนำเสนอเข้าประกวด รวมทั้งทุกมิติที่ควรนำมาพิจารณาบ้างไหม แต่ผมว่าผู้ที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ แต่สิ่งที่ขาดหายไปมากคือเขาไม่ได้นึกถึง ป่าชุมชน และวัตถุประสงค์ของการมอบทุนการศึกษาครั้งนี้เพื่อเป็น "หัวใจ" ของทั้งโครงการ

โครงการครั้งนี้ไม่ใช่โครงการศึกษา ธรรมชาติในสวนเห็นของเขม โครงการนางว่งจะเน้นเชื่อมโยงหลายอย่างเข้าด้วยกันอย่างไม่ค่อยได้พบเห็นกันนัก นั่นคือ ทีเอ็มเอ เป็นมูลนิธิซึ่ง

ส่งเสริมการจัดการธุรกิจ แผนงานที่จะส่งเข้าประกวดจึงต้องเป็นเรื่องทางธุรกิจ แต่มีมิติด้านชื่อเสียงและสิ่งแวดล้อม บ่งชี้ให้เห็นแนวทางที่ว่าต้องมีควมรับผิดชอบต่อสังคม และต้องแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม หรือส่งเสริม หรือส่งเสริมที่ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นมาพร้อมกันไปด้วย

คุณวชิระบอกว่า แผนงานที่ว่านั้นนอกจากจะ "ใหม่" เพราะไปโลกิกรมองไม่ได้แล้ว ยังจำเป็นต้องมีความ "เป็นไปได้" ในเชิงธุรกิจอีกด้วย นักทำให้อย่างน้อยที่สุดคิดค้นใจเข้าร่วมในการประกวด ก็คือทีมที่ผ่านการคิดแล้วพร้อมที่จะลงมือ และเห็นควมว่าจำเป็นจะต้องทำในเชิงธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปด้วยตั้งแต่แรกเริ่ม

ประการถัดมา กระบวนการเรียนรู้และทำงานร่วมกันส่งมอบไม่ได้คิดค้นแค่ทีม ทีมผ่านการคัดเลือกก่อนแล้ว 10 ทีม จะมี 8 ทีมที่ได้คะแนนสูงสุด ได้รับเงินทุนจำนวนหนึ่ง ให้นำมาพัฒนาทีมที่คิดค้นขึ้นมาไปใช้ในทางปฏิบัติในฐานะหรือทีมที่เป็นทีมที่ผ่านการ

เพราะคุณวชิระบอกว่า ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการจะไม่ดูแค่ความสำเร็จของแผนเพียงอย่างเดียว หากแต่จะดูด้วยว่าสังคม หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือมีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของร่วมในโครงการบ้างจากภาคเอกชนใดในอีกด้านในมหาวิทยาลัยว่าแผนธุรกิจที่ว่านี้ ไม่

เพียงมีความเป็นไปได้ในทางธุรกิจ ยังต้องง่ายต่อการทำความเข้าใจและตีความ มีประโยชน์เพียงพอต่อการสร้างสำนึกความเป็นเจ้าของร่วมให้เกิดขึ้นในชุมชนอื่นๆ อีกด้วยหาก

ภายใต้กระบวนการดังกล่าวนี้ นอกจากทีมงานจะได้รับทุนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในสังคมจริง ชนิดที่ไม่อาจมีการสอนในห้องเรียนให้แทนมอบให้ได้แล้ว ชุมชน หรือสังคมเป้าหมายก็จะได้รับประโยชน์จากโครงการ แผนธุรกิจดังกล่าว สามารถนำไปต่อยอด พัฒนา หรือสร้างสรรคใหม่ในรูปแบบอื่นๆ ได้ต่อไปในอนาคต แม้โครงการทำงานร่วมกันจะสิ้นสุดลงไปแล้วก็ตาม

ประการสุดท้าย ซึ่งอาจเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดจากโครงการนี้ คือ ความสำนึกที่เกิดขึ้นจากแผนงานในโครงการ จะสร้าง "สำนึกร่วม" ทางด้านสิ่งแวดล้อมและการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมได้ในสังคม ทั้งต่อตัวนักศึกษาในการศึกษาซึ่งจะเติบโตใหญ่ไปเป็นปึกแผ่นใหญ่-น้อยต่อไปในอนาคต

และต่อสังคมในชุมชนเป้าหมาย จะเป็นบทบาทในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังต่อไป

ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์
parit@tamachon.co.th